

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 6 lipca 2016 r.

Adam Bodnar

XI.800.6.2015.AK

**Pan
Dobrosław Dowitz-Urbański
Szef Służby Cywilnej
Kancelaria
Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa**

Do Rzecznika Praw Obywatelskich, który zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2010 r. Nr 254, poz. 1700, z późn. zm.) pełni również funkcję niezależnego organu do spraw równego traktowania, wpłynęła skarga dotycząca górnego ograniczenia wiekowego dla kandydatów ubiegających się o status słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o Krajowej Szkole Administracji Publicznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 248) słuchacze Szkoły są wyłaniani w drodze postępowania rekrutacyjnego spośród osób, które nie ukończyły 32 lat.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich przyjęte ograniczenie wiekowe dla kandydatów ubiegających się o status słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej może stanowić naruszenie zasady równego traktowania i niedyskryminacji, wyrażonych w art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Należy przy tym uwzględnić, że zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania zakazane jest nierówne traktowanie osób fizycznych ze względu na wiek w zakresie podejmowania kształcenia zawodowego, w tym dokształcania i doskonalenia zawodowego. Ustawy tej nie stosuje się jednak do odmiennego traktowania osób fizycznych ze względu na wiek, gdy jest to obiektywnie i racjonalnie uzasadnione

celem zgodnym z prawem, pod warunkiem, że środki służące realizacji tego celu są właściwe i konieczne (art. 5 pkt 8 lit. a).

Dodatkowo warto zauważyć, że ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) nie wprowadza górnych ograniczeń wiekowych w stosunku do kandydatów na słuchaczy studiów wyższych. Takie rozwiązanie należy uznać za zgodne z postulatem równego traktowania bez względu na wiek.

W kontekście art. 5 ust. 1 ustawy o Krajowej Szkole Administracji Publicznej, zobowiązującego słuchaczy Szkoły do wykonywania pracy w urzędach administracji na stanowiskach postawionych im do dyspozycji przez Prezesa Rady Ministrów przez okres nie krótszy niż 5 lat od daty jej ukończenia, dyskusyjna jest kwestia przyjęcia maksymalnego wieku 32 lat jako uprawniającego do udziału w procesie rekrutacyjnym do Krajowej Szkoły Administracji Publicznej. Jak się wydaje, wyznaczona w ustawie górna granica wieku kandydata powinna umożliwiać danej osobie przepracowanie w administracji publicznej minimum 5 lat po ukończeniu Szkoły. Ze względu na wysokie koszty wykształcenia słuchacza być może za zasadne należy uznać ustanowienie maksymalnego wieku umożliwiającego ubieganie się o kształcenie w KSAP, który pozwoli na długoletnią – wykraczającą poza w/w minimalny okres – pracę w administracji publicznej, jednakże ustalenie granicy wieku kandydatów na 32 lata nie wydaje się poparte właściwymi wyliczeniami (por. *Postępowanie rekrutacyjne do Krajowej Szkoły Administracji Publicznej* autorstwa Marcina Rulki, Kontrola Państwowa nr 6/2010). Powstają zatem wątpliwości co do tego, czy obowiązujący limit jest obiektywnie i racjonalnie uzasadniony i ma charakter środka właściwego i koniecznego, zgodnie z art. 5 pkt 8 lit a ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. Argumentów dla wprowadzenia omawianego ograniczenia wieku nie dostarcza uzasadnienie projektu ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483), na mocy której wprowadzono zmianę do art. 4 ust. 1 ustawy o Krajowej Szkole Administracji Publicznej, co może prowadzić do wniosku, że ma ono charakter arbitralny.

Ponadto warto odnotować, że problem ten został także uwzględniony w Krajowym Programie Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2013-2016 – obszar IV: Równe traktowanie w systemie edukacji, cel główny 1: Eliminowanie przejawów nierówności i dyskryminacji występujących w procesie edukacji, cel szczegółowy 1.5: Równy dostęp do edukacji na poziomie uczelni oraz w Krajowej Szkole Administracji Publicznej niezależnie od wieku, za którego realizację odpowiedzialny jest Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648, z późn. zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska wobec przedstawionego zagadnienia oraz wskazanie uzasadnienia dla obowiązywania górnego limitu wieku 32 lat dla kandydatów na słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej.

Podpis na oryginale